

Obec Ružiná – dôvodová správa k návrhu rozpočtu na roky 2020, 2021 a 2022

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce, obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce.

Navrhovaný rozpočet Obce Ružiná pre roky 2020, 2021 a 2022 je spracovaný v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ako aj ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Návrh rozpočtu na roky 2020 – 2022 vychádza z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t.j. skutočného plnenia rozpočtu k 30.11.2019. Je spracovaný číselne v tabuľkovej časti a rok 2020 aj v komentárovej časti.

Návrh rozpočtu je v tabuľkovej časti rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. V uvedených častiach sa člení na rozpočet z vlastných zdrojov a z transferov zo štátneho rozpočtu a grantov. Celkový rozpočet obce na rok 2020 je navrhnutý ako prebytkový, t.j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami (vrátane príjmových a výdavkových finančných operácií) je **19.401 €**. Bežný rozpočet je navrhovaný ako prebytkový vo výške **10.622 €**, kapitálový rozpočet je rozpočtovaný ako schodkový vo výške - **59.221 €** a rozpočet finančných operácií s prebytkom **68.000 €**.

Návrh rozpočtu na rok 2020

I. Príjmová časť:

Celkové príjmy na rok 2020 sú v návrhu rozpočtu premietnuté vo výške 1.238.280 €, z toho bežné príjmy tvoria 567.577 €, kapitálové príjmy 502.703 € a príjmy finančných operácií 168.000 €. Z uvedenej čiastky tvoria príjmy z vlastných zdrojov 883.162 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 345.118 € a 10.000 € príjmy od stravníkov ŠJ. V porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2019 sú v návrhu na rok 2020 príjmy celkom vyššie o 180.190 €.

Bežné príjmy predstavujú čiastku 567.577 €, čo je 45,83 % podiel na celkových príjmoch. Príjmy z vlastných zdrojov predstavujú 375.162 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 182.415 € a 10.000 € je príjem za stravné ŠJ. V porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2019 sú bežné príjmy vyššie o 7.180 €. Spracovaný návrh bežných príjmov vychádza z reálneho prepočtu objemu príjmov obce pri súčasne platných podmienkach v oblasti miestnych daní a poplatkov, z očakávanej skutočnosti výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ako aj príjmov v oblasti tuzemských transferov na prenesený výkon štátnej správy.

Daňové príjmy sú rozpočtované vo výške 363.769 €, čo je 64,09 % podiel na bežných príjmoch. V porovnaní so schváleným rozpočtom 2019 klesajú o 4.775 €. U výnosu z dane z príjmov fyzických osôb poukazovaný zo štátneho rozpočtu miestnej samosprávy zaznamenávame pokles o 2.975 €. U ostatných miestnych daní a poplatkov sa vychádzalo zo skutočnosti roku 2019.

Nedaňové príjmy objemom 11.393 € tvoria 2,00 % podiel na bežných príjmoch. Jednotlivé príjmové položky vychádzajú z uzatvorených nájomných zmlúv a dosiahnutej skutočnosti v roku 2019.

Granty a transfery sú rozpočtované vo výške 182.415 €, čo predstavuje 32,13 % podiel na bežných príjmoch. Z uvedenej čiastky predstavujú transfery zo ŠR **na prenesený výkon štátnej správy** sumu 126.743 €. Sú to dotácie na:

• normatívne výdavky ZŠ	119.000 €
• vzdelávacie poukazy ZŠ	1.248 €
• výchova a vzdelávanie žiakov zo soc. znevýhodneného prostredia ZŠ	1.350 €
• škola v prírode	2.250 €
• výchova a vzdelávanie 5-ročných detí MŠ	2.500 €
• starostlivosť o životné prostredie	81 €
• úsek hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR	289 €
• úsek register adries	25 €

Transfery zo ŠR sú plánované vo výške 55.672 €. Nárast o 7.409 € zaznamenávame u transferov zo ŠR – dotácie z ÚPSVaR Lučenec - refundácie miezd za zamestnancov, ktorí sú zamestnaní cez projekty z ÚP.

Jedná sa o tieto dotácie:

• na stravovanie žiakov MŠ a ZŠ, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi	8.000 €
• na učebné pomôcky žiakov MŠ a ZŠ, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi	400 €
• na komunálne voľby	1.200 €
• dotácia pre DHZ	3.000 €
• osobitný príjemca rodinných prídavkov pre žiakov – záškolákov	3.505 €
• dotácie z ÚPSVaR LC – projekty	39.567 €

Poplatky a platby za stravné v ŠJ – sú rozpočtované v čiastke 10.000,- €. Jedná sa o platby za stravné, vyberané od stravníkov ŠJ. Od roku 2018 zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zavádza tzv. eliminovanie mimorozpočtového hospodárenia. To znamená, že sa pre organizácie ruší možnosť evidovať prostriedky mimo rozpočtu, a to i v prípade príjmu za stravné (s ohľadom na príjem réžie ako príjmu obce). Od roku 2018 teda rozpočtové i príspevkové organizácie rozpočtujú príjem za stravné (od zákonných zástupcov detí, zamestnancov i cudzích osôb) prostredníctvom svojho rozpočtu.

Kapitálové príjmy sú rozpočtované v čiastke 502.703 €. Z toho je príjem z predaja pozemkov v chatovej oblasti a v rómskej osade 50.000 €, príjem z predaja stavebných pozemkov 240.000, predaj rodinného domu 50.000, dotácia zo ŠR na rekonštrukciu HZ 30.000 €, technika na zimnú a letnú údržbu 100.000, refundácia - rekonštrukcia MŠ 32.703 €.

Príjmy z finančných operácií predstavujú objem 168.000 €. Prostredníctvom finančných operácií sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania. V navrhovanej čiastke je zahrnutý zostatok nevyčerpaných dotácií zo ŠR v roku 2019 u MŠ vo výške 8.000 € - výstavba detského ihriska pri MŠ. Prevod z rezervného fondu obce 60 000 € na krytie kapitálových výdavkov – rekonštrukcia chodníkov v obci a krátkodobý úver 100.000 € na financovanie techniky na zimnú a letnú údržbu dediny. Po poukázaní dotácie na účet obce bude úver splatený v plnej výške.

II. Výdavková časť:

Celkové výdavky sú plánované vo výške 1.218.879 €, čo predstavuje zvýšenie výdavkov oproti schválenému rozpočtu 2019 o 160.189 €. Z celkových výdavkov sú výdavky kryté vlastnými zdrojmi obce vo výške 763.761 €, zo štátneho rozpočtu a fondov 345.118 €, 100.000 z krátkodobého úveru a 10.000 € sú prostriedky ŠJ.

Bežné výdavky objemom 556.955 € zaznamenávajú nárast v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2019 o 41.533 €. Vlastnými zdrojmi obce sú kryté vo výške 364.540 €, dotáciami zo štátneho rozpočtu a fondov vo výške 182.415 € a prostriedky ŠJ 10.000.

Z celkového objemu bežných výdavkov na „**výkonné a zákonodarné orgány**“ je rozpočtovaných 192.802 €. V tomto objeme sú zahrnuté podľa programového rozpočtu výdavky na „manažment, správu obecného úradu, kontrolnú činnosť, členstvo obce v združeníach, evidencia obyvateľstva“ a spoločný stavebný úrad. Z celkového objemu predstavujú mzdy 120.620 €, poisťné a príspevky do poisťovní 43.052 €, tovary a služby 27.860 € a bežné transfery 1.270 €. V objeme mzdových nákladov je zahrnutý plat starostu a zástupcu starostu vo výške 35.000 €, mzdy zamestnancov obce vo výške 85.620 € a hlavného kontrolóra obce vo výške 4.404 €. Nárast miezd je spôsobený zvýšením počtu zamestnancov, ktorí boli prijatí cez projekty z ÚPSVaR Lučenec a zvýšením miezd o 10 % od 1.1.2019. V súčasnej dobe je zamestnaných 6 zamestnancov cez projekty z ÚP. Predpokladá sa prijatie ďalších 2 ľudí – pomocný pracovník, pracovník na obsluhu techniky – zimná a letná údržba dediny. Pri projektoch je spoluúčasť obce cca 20%, však vo výdavkoch sa musí účtovať celá mzda. Z ÚPSVaR budú refundované mzdy a odvody vo výške 39.567 €.

V položke 620 – poisťné a príspevky do poisťovní sú rozpočtované vo výške 43.052 €, v tom je zahrnutých 34,95 % odvod do poisťovní z miezd, dohôd o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce, odmien poslancom a príspevkov do doplnkovej dôchodkovej poisťovne.

V položke 630 – tovary a služby sú rozpočtované výdavky 27.860 € - sú to výdavky na energie – plyn, el. energia, poštové a telekomunikačné služby, všeobecný materiál, kancelárske potreby, kancelársky papier, odborná literatúra, výdavky na služobné auto, drobná údržba budovy, aktualizácia softvérov, internet, účasť na školeniach, seminároch, znalecké posudky, audit účtovnej závierky, poisťné majetku obce, výdavky na stravovanie zamestnancov (zvýšené z dôvodu zvýšenia počtu zamestnancov cez projekt z ÚP), prídely do sociálneho fondu, reprezentačné výdavky a odmeny poslancom obecného zastupiteľstva a tiež odmeny na dohody o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce. Na odmeny pre poslancov a komisie OZ je rozpočtovaných 4.000 €, reprezentačné výdavky 500 € a na odmeny z dohôd o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce 4.500 € (právne služby, technik BOZP a PO, internetová stránka, elektrikárske práce).

Na položke 640 – bežné transfery je rozpočtované 1.270 €, z toho 660 € príspevok obce na spoločný stavebný úrad v Lučenci, 510 € na členské príspevky obce v združeníach, 100 € transfer na nemocenské dávky.

Na „**finančné a rozpočtové záležitosti**“ je rozpočtovaných 1.300 € a to na poplatky bankám.

Na „**všeobecné verejné služby inde neklasifikované**“ je rozpočtované 1.200 €. Jedná sa o výdavky na voľby do Národnej rady SR v roku 2020 – odmeny, odvody do poisťovní, materiál, energie.

„**Transakcie verejného dlhu**“ – je rozpočtované 400 €. Splátky úrokov z úveru.

Na „**ochranu pred požiarmi**“ je rozpočtovaných 7.000 €, z ktorých 3000 € je kryté dotáciou zo ŠR. Finančné prostriedky sú rozpočtované na prevádzkové výdavky hasičskej zbrojnice: energie, materiál, PHM, školenie, členské príspevky, memoriál Jozefa Fajčíka a činnosť dobrovoľného hasičského zboru.

Vo výdavkoch na „**všeobecnú pracovnú oblasť**“ je rozpočtovaných 17.425 € z toho 9.466 € na mzdu koordinátora, 3.309 € na odvody do poisťovní. V položke tovary a služby sa jedná o výdavky 4.550 € na všeobecný materiál, pracovné náradie aktívnych pracovníkov, opravy náradia, výdavky na stravovanie a tvorbu sociálneho fondu. Na nemocenské dávky rozpočtovaných 100 € a na cestovné 50 €. Príspevok z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny na úhradu časti nákladov na materiál predstavuje cca 1.400 € a na mzdu a odvody do poisťovní cca 3.600 €.

Objem 3.900 € na „**cestnú dopravu**“ tvoria výdavky na zimnú údržbu MK.

Na „**nakladanie s odpadmi**“ v objeme 30.000 € sú zabezpečené výdavky na vývoz, zneškodňovanie odpadu vo výške 25.000 € a poplatky za uskladnenie odpadu vo výške 5 000 €. Poplatky sú navýšené oproti plánovanému rozpočtu obce za r.2019 z dôvodu nízkej separácie odpadov v obci.

Na verejnú zeleň je rozpočtovaných 2 600 € v rámci oddielu „**rozvoj obcí**“. Jedná sa o výdavky na kosenie zelených plôch v obci – PHM, olej do kosačiek, oprava kosačiek a na pracovné náradie pri výkone aktivačných prác.

Na úhradu nákladov za elektrickú energiu a opravy „**verejného osvetlenia**“ je rozpočtovaných 6.840 €.

V rámci „**rekreačných a športových služieb**“ je rozpočtovaných 3.700 € na prevádzkové výdavky športového areálu. Z toho je rozpočtovaných 1.500 € na energie, nájomné 200 € a 2.000 € na nutnú údržbu športového areálu.

Na „**kultúrne služby**“ je rozpočtovaných 4.410 € a zahŕňajú výdavky na odmenu knihovníka v miestnej knižnici vo výške 600 € a 210 € na odvody do poisťovní. Prevádzkové výdavky na drobnú údržbu, energie 3600 € – na kultúrny dom.

Na drobné opravy miestneho rozhlasu je rozpočtovaných 700 € v rámci „**vysielacích a vydavateľských služieb**“.

„**Náboženské a iné spoločenské služby**“ v objeme 1.920 €: sú prevádzkové výdavky na dom smútku a cintorín, odmena za dohodu o vykonaní práce za starostlivosť o dom smútku vo výške 600,- €, poistné a príspevky do poisťovní 270,- €.

„**Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou**“ (MŠ) predstavuje objem 87.215 €, z ktorého objemu je hradené zo štátneho rozpočtu 2.500 € a rozdiel z vlastných zdrojov obce – z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. V objeme mzdových nákladov 54.400 € je zohľadnené zvýšenie plátov schválených vládou SR od 1.1. 2020 pre pedagogických a nepedagogických pracovníkov. Na odvody do poisťovní je rozpočtovaných 19.915 €. V rámci prevádzkových výdavkov je rozpočtovaných 12.700 € na energie – plyn, el. energia, vodné, poštové a telekomunikačné služby, internetové služby, všeobecný materiál, kompenzačné pomôcky, drobné opravy, odbornú literatúru, školenie, všeobecné služby, stravovanie zamestnancov, poistné, prídely do sociálneho fondu a 200 € na nemocenské dávky.

„**Primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou**“ v navrhovanom objeme 123.848 € je financované zo ŠR v plnej výške a zahŕňa normatívne výdavky ZŠ vo výške 119.000 €, nenormatívne výdavky vo výške 4.848 €. V objeme mzdových nákladov sú premietnuté nárokové zložky plátov pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, odmeny za vedenie krúžkov v rámci vzdelávacích poukazov. Je zohľadnené aj zvýšenie plátov od 1.1.2020 pre pedagogických a nepedagogických pracovníkov. V položke „**tovary a služby**“ sú zahrnuté prevádzkové výdavky školy.

Na „**vzdelávanie nedefinované podľa úrovne**“ (ŠKD) je rozpočtovaných 14.460 € a to na mzdu vychovávateľky vo výške 10.400 €, na odvody do poisťovní 3.840 €, na tvorbu sociálneho fondu 150 € a na dávky nemocenského poistenia 70,- €.

Na „vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania“ (ŠJ) je rozpočtovaných 44.630 €, z toho na mzdy 18.040 €, poistné a príspevky do poisťovní 6.590 €, prevádzkové výdavky 7.900 €, potraviny 12.000. Z prevádzkových výdavkov najvyšší objem tvoria energie – 5.000 €. Na všeobecný materiál, pracovné odevy, obuv a pomôcky, na drobné opravy, služby za kontrolu výťahu a váh, stravovanie zamestnancov a tvorba sociálneho fondu spolu 2.900 € a na dávky nemocenského poistenia 100 €.

Na organizovanie akcií pre dôchodcov – Mesiac úcty k starším a Deň matiek – prostredníctvom Jednoty dôchodcov je v rozpočte navrhnutých 500 € na odd. „staroba“.

Obec je určená ako osobitný príjemca rodinných prídavkov pre žiakov – záškolákov – a výdavky sú rozpočtované na odd. „rodina a deti“ vo výške 3.505 €. Výdavky sú hradené v plnej výške z ÚPSVR.

Na „sociálnu pomoc občanom v hmotnej núdzi“ je rozpočtovaných 8.600 €, z ktorých je 8.400 € hradené z dotácie z ÚPSVR na stravovanie a učebné pomôcky pre žiakov, rodičia ktorých sú v hmotnej núdzi. 200 € je rozpočtovaných z vlastných zdrojov obce na prípadné poskytnutie jedno rázových sociálnych výpomocí.

Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 561.924 € na rekonštrukciu MŠ 34.424 €, opravu chodníkov 60.000 €, rekonštrukciu HZ 35.000 €, športový areál 10.000 (krov, opravy oplotenía, tribúny), multifunkčné ihrisko 12.000 (drenáž, umelá tráva). Kultúrny dom 15.000 € (oprava strechy, zateplenie obvodového plášťa budovy) – spoluúčasť, dom smútku a cintorín 15.000 € - chladiaci box, oprava strechy domu smútku, chodníky a oplotenie cintorín). IBV 290.000 € - rozšírenie územného plánu obce, inžinierske siete, komunikácia. Nákup techniky na letnú a zimnú údržbu v obci 100.000 €. Kapitálové výdavky budú financované z predaja pozemkov a rodinného domu 340.000 €, z eurofondov a ŠR 162.703 € a z rezervného fondu obce 60.000 €. Kapitálové výdavky sú rozpočtované v zmysle zápisnice zo zasadnutia stavebnej a ekonomickej komisie dňa 4.12.2019 (v prílohe).

Finančné operácie

Výdavky finančných operácií sú rozpočtované vo výške 100.000 €, na splatenie krátkodobého úveru na nákup techniky na letnú a zimnú údržbu v obci.

Údaje v návrhu rozpočtu na roky 2021 a 2022 nie sú záväzné, sú výhľadové a budú sa upresňovať v nasledujúcich rokoch.

V Ružinej, 13.12.2019

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna

Jozef Líška, v.r.
starosta obce